

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Skola: *Smedsby skola*

Läsåret: 2021/2022

Syfte

Skolan tar avstånd från alla former av diskriminering och kränkande behandling. Syftet med skolans arbete är att målinriktat motverka, förebygga och förhindra att kränkande handlingar, diskriminering och trakasserier förekommer i skolan. Alla på skolan har rätt att bli behandlade som individer utifrån sina egna förutsättningar och på lika villkor. Alla delar i skolans verksamhet omfattas av planen. Planen är ett arbetsredskap för all personal på skolan både pedagogisk och annan personal. Skolpersonal ska presentera och arbeta med planen tillsammans med elever. Uppstår situationer av diskriminering eller kränkande behandling ska vi alltid agera. Skolan ska vara en trygg och säker plats där elever och personal trivs, utvecklas och känner trygghet.

Skolans namn Smedsby skola	Planen gäller Läsår:21/22
Verksamhetsformer som omfattas av planen (årskurser, fritidshem m.m.) Grundskola F-6 samt Fritidshem	
Ansvariga för planen Karin Kellander rektor	

Lagrum

Utgångspunkt för denna plan är dels 6 kap. skollagen (2010:800), dels diskrimineringslagen (2008:567) och därmed täcker denna plan kraven i skollagen och diskrimineringslagen.

Diskrimineringslagen

Enligt diskrimineringslagen ska skolan fortlöpande arbeta i fyra steg med att motverka diskriminering. Arbetet syftar till att främja elevers lika rättigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning.

Arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering har ett dokumentationskrav. Dokumentationskravet ersätter det tidigare kravet på att ha en likabehandlingsplan och ska göras löpande under året.

Diskrimineringslagen kräver att varje skola;

- Arbetar målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever.
- Ska göra allt de kan för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av ovanstående diskrimineringsgrunder.

Diskrimineringslagen förbjuder sex former av diskriminering:

Direkt diskriminering - när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation.

Indirekt diskriminering - när det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med visst kön, viss könsidentitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder.

Bristande tillgänglighet - när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Trakasserier - är förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar, med koppling till diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier -förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Instruktion att diskriminera -kan vara att enbart arbetssökande med svenska namn ska intervjuas, någon som är homosexuell inte ska få service, en person med en viss etnisk tillhörighet inte ska få komma in i affären eller restaurangen.

Skollagen

Enligt skollagen kapitel 6 är skolan skyldig att:

- Målmedvetet arbeta mot kränkande behandling av barn och elever.
- Göra allt de kan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.
- Varje år upprätta en plan mot kränkande behandling.
- Leva upp till den så kallade anmälningsskyldigheten. Om skolpersonalen får veta att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling är de skyldiga att informera rektor
- Rektorn är i sin tur skyldig att föra informationen vidare till huvudmannen, det vill säga den som driver skolan.

I skollagen kapitel 6 finns också ett förbud för vuxna i skolan att kränka ett barn eller en elev.

Definitioner av centrala begrepp

Diskriminering innebär att en elev missgynnas eller kränks av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen av elever och barn. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering av barn och elever. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker en elevs värdighet.

Trakasserier och *kränkande behandling* kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan till exempel uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysisk våld. Det är den utsatta elevens upplevelse som ska beaktas, om eleven känner sig kränkt eller diskriminerad.

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker ett barns eller en elevs värdighet. Gemensamt för trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Delaktighet i utarbetandet av planen

Elevernas delaktighet i utarbetandet av planen

Eleverna deltar i klassråd och elevråd. Läraren går igenom planen i klassen så att den är väl känd av eleverna.

Vårdnadshavarnas delaktighet i utarbetandet av planen

Vårdnadshavare deltar genom representanter i skolrådet. Planen görs känd på första föräldramötet i augusti/september.

Personalens delaktighet i utarbetandet av planen

Personalens delaktighet sker genom arbetslag och arbetslagsträffar (APT). Planen stäms av regelbundet samt utvärderas i juni.
Planens mål och rutiner aktualiseras regelbundet på APT. Läraren går igenom planen i klassen så att den är väl känd av eleverna.

Kartläggning

Inför varje läsår görs en ny kartläggning av verksamheten för att planen ska anpassas efter det rådande läget. Eleverna är experter på hur situationen är och medverkar i kartläggningen. Arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering utgår ifrån det som framkom av kartläggningen. Även situationer som uppstår utanför skolan räknas, om de har samband med verksamheten.

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Utifrån trivselenkäter med elever höst sätts mål inför varje läsår. Dessa skrivs in i planen. Genomgång av planen vid varje läsårsstart genom diskussioner på klassråd och elevråd.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Vid sammanställning och utvärdering av trivselsamtal samt enkäter.
Vid diskussioner på klassråd, elevråd och skolråd samt vad som framkommit vid utvecklingsamtal.

Hur kartläggningen har genomförts

Enkäter genomförs :hösttermin och vårtermin.
Kommunens enkäter för elever i åk 2 och åk5.
§ Regelbundna samtal och diskussioner på klassråd/elevråd där trivsel är en punkt på dagordningen.
Dokumentation från fall av kränkande behandling.
§ Diskussioner med elever och vårdnadshavare vid t.ex. utvecklingsamtal.

Resultat av kartläggning

Skolans område är stort och därför har rastvärdsschemat setts över. Fler vuxna är ute på rasterna för att kunna fördela sig på det stora geografiska området.

Skolan har jobbat mycket med att få en samsyn så att eleverna känner sig trygga.

Gemensamma rutiner har gjorts för att eleverna ska känna sig välkomna till en ny skoldag och veta vad som ska hända under dagen.

Rastaktiviteter har anordnats av fritidspersonalen för att medverka till att eleverna får vara med i olika sammanhang och vara delaktiga.

Rastvärdsschemat ses över och ändras vid behov. Alla rastvärdar har en roll på rasten.

Skolan jobbar mycket med trygghet och studiero. Trygghets/rastvärdsteamet lyssnar in vad elever och personal önskar och gör en riskanalys innan genomförande. Vissa aktiviteter på fritids behöver vara obligatoriska för att det ska bli tillräckligt med deltagare för att genomföra den önskade aktiviteten.

Främja elevers lika rättigheter och motverka diskriminering

Utifrån kartläggningen kommer skolan att genomföra följande åtgärder				
Arbetet handlar inte om att genomföra åtgärder mot problem som redan uppkommit i ett enskilt fall, utan om att förebygga att barn, elever eller studerande diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter till exempel i förskolan, skolan eller på fritidshemmet.				
Diskrimineringsgrund	Vad ska göras?	När?	Vem är ansvarig?	När och hur ska uppföljning ske?
Åtgärder ska vidtas för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter på en mer generell och strukturell nivå.	Arbetet kan omfatta kompetensutveckling för personalen för att öka medvetenheten och kunskapen om diskriminering.			Observera att dokumentation ska ske löpande.
Kön	Vi ska satsa på att ge flickor och pojkar lika stort inflytande över verksamheten. I undervisningen kan man till exempel genomföra talrundor, något som gynnar alla elever. Vi ska skapa förutsättningar för eleverna att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av könsroller. Vi stödjer och uppmuntrar könsöverskridande aktiviteter. Vi tänker på att ge alla elever lika stort utrymme. -Vi gör klassrumsobservationer där vi uppmärksammar flickor och pojkars talutrymme. -Vi använder oss av "par-prat" vid samtal för att alla ska komma till tals. -Pedagogerna ansvarar för att alla elever får tillgång till undervisningsmaterial utifrån behov.	Arbetet pågår under hela läsåret i alla sammanhang.	All personal på skolan	Vi utvärderar i arbetslagen efter aktiviteten och på planeringsdagarna vid läsårets slut.
Könsöverskridande identitet eller uttryck	Diskussioner med elever om allas lika värde och rättigheter.	Integrerat i all undervisning	All personal på skolan	Kontinuerligt under hela läsåret
Etnisk tillhörighet	All personal medverkar till att utveckla barnens och elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och förmåga att ta ansvar för andra människor. Tolk används vid samtal och möten där olika kulturer möts. Värderingsövningar med samtal och reflektioner. Skolans mål är att varje elev kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstagande grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter" (Lgr-11) Samtliga elever får under läsåret kunskap om vad som står i FN:s barnkonvention samt ges möjlighet att diskutera och fördjupa sig i vad de olika punkterna står för samt koppla rättigheter till skyldigheter tex i samband med "barnrättsveckan eller FN-dagen"	Kontinuerligt. FN-dagen 24/10 Barnrättsveckan I november	All personal på skolan.	Följs upp via en enkät samt i elevråd och personalutvärderingar. Deltagande pedagoger utvärderar FN-dagen/Barnrättsveckan och byter erfarenheter som resulterar i eventuella förbättringsåtgärder.
Religion eller annan trosuppfattning	Genom kunskap öka elevernas förståelse för religionens betydelse för utövaren. Skolan tar hänsyn till alla elever hela tiden.	Arbetet pågår under hela läsåret i alla sammanhang.	All personal på skolan	Vi utvärderar i arbetslagen efter aktiviteten och på planeringsdagarna vid läsårets slut.

Funktionsnedsättning	<p>Anpassa de gemensamma aktiviteterna så att de utformas så att alla elever kan delta i aktiviteten eller utflykten.</p> <p>Vid alla aktiviteter tas hänsyn till elevernas olika funktionsnivåer.</p> <p>-Alternativa lärverktyg sätts in för att underlätta för eleven. Under läsåret 21/22 ska vi utveckla användningen av inläsningstjänst och Legimus.</p> <p>Vi serverar mat som är förenlig med olika elevers allergier.</p>	Arbetet pågår under hela läsåret i alla sammanhang. Skolbibliotekarien lär ut om inläsningstjänst och legimus.	All personal på skolan	Deltagande pedagoger utvärderar aktiviteten och byter erfarenheter som resulterar i eventuella förbättringsåtgärder.
Sexuell läggning	<p>I de yngre åldrarna diskuteras olika familjebildningar. Vi tillåter inga nedsättande kommentarer angående sexuell läggning. Vi arbetar kontinuerligt med att diskutera människors rätt att vara olika men ändå har lika.</p> <p>Vi reagerar på ord som anspelar på sexuell läggning och pratar om vad orden betyder.</p>	Arbetet pågår under hela läsåret i alla sammanhang.	All personal på skolan	Deltagande pedagoger utvärderar aktiviteten och byter erfarenheter som resulterar i eventuella förbättringsåtgärder.
Ålder	<p>Vi se till att det finns många olika för social gemenskap och aktiviteter där elever i olika åldrar och från olika årskurser umgås och samarbetar.</p> <p>Vi har gemensamma teman och projekt där alla på skolan jobbar tillsammans. Läs dagar där äldre elever läser för de yngre.</p> <p>.</p>	Arbetet pågår under hela läsåret i olika sammanhang.	All personal på skolan	Vi utvärderar i arbetslagen efter aktiviteten och på planeringsdagarna vid läsårets slut.
Ansvarig för den löpande dokumentationen:		Rektor		

Förebygga och förhindra kränkande behandling

Utifrån kartläggningen kommer skolan att genomföra följande åtgärder				
Åtgärd nr Åtgärder för att förebygga incidenter på platser eller i situationer som framkommit i kartläggningen.	Vad ska göras?	När?	Vem är ansvarig?	När och hur ska uppföljning ske?
1. Trygghetsteam	Förebyggande arbete tex. Faddergrupper, tjej/killgrupper, Uppdrag till klasserna kring värdegrundsfrågor.	Pågående	Trygghetsteamet	Kontinuerlig uppföljning.
2. Konsultationssamtal	Pedagogerna lyfter upp elever som de är oroliga för och får råd och stöd av EHT.	1 ggr/månaden	Rektor	Ht 21/Vt22
3. Trivselenkät	Trivselenkät till eleverna med specifika frågor för Smedsby skola.	2 ggr/läsår samt vid behov	Rektor + trygghetsteamet	Ht-21 Vt-22
4. Prognoskluster + GI	Pedagogerna lyfter upp elever som de är oroliga för och får råd och stöd av EHT.	2 ggr/månaden	Rektor + pedagoger	Kontinuerlig uppföljning.
5. Rastaktivitet	Planera o utföra aktiviteter.	3 ggr/vecka	Lovisa	Vid varje terminsslut
6. Hög vuxennärvaro	Fler vuxna ute på raster.	Varje dag	Rastvårdsgrupp	
7. Nova-huset	Föräldramöte, personal o klass 4-6	1 ggr/läsår hela tiden	Rektor + trygghetsteamet	Ht-21
7.				
8.				
9.				
10.				

Rutiner för akuta situationer

Skolans utrednings- och åtgärdsskyldighet gäller för alla former av kränkningar och trakasserier som uppstår i samband med verksamheten oavsett om det utförs av elever eller personal. Det kan handla om sådant som händer på väg till eller på väg hem från skolan. Det kan även handla om något som händer på sociala medier. Även om händelsen är löst eller bagatellartad så ska en anmälan göras.

Rutiner för att tidigt upptäcka kränkande behandling

Smedsby skolas och fritidshems särskilda mål: En skola där glädje och trygghet leder till kunskap och som genomsyrar hela Smedsby skolas verksamhet. Det bygger på ömsesidighet mellan barn, personal och vårdnadshavare.

- Vi har ett trygghetsteam bestående av personal som tillsammans arbetar mot kränkande behandling.
- Vuxna finns bland eleverna under hela skoldagen.
- Vi har klassråd och elevråd.
- De vuxna samtalar fortlöpande om förhållningssätt, värderingar, normer och relationer och att alla barn är allas ansvar. Vi delger varandra tips och idéer.
- Trygghetsteamet genomför enkät varje termin om trygghet och trivsel.
- Rastvärdsmöte varje vecka för utvärdering av raster.

Rutiner för att anmäla misstanke om trakasserier och kränkande behandling

Det är den utsatta elevens upplevelse som ska beaktas, om eleven känner sig kränkt eller diskriminerad ska detta anmälas till rektor. Anmälan till rektor ska göras skyndsamt, helst samma dag. Rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Anmälan görs även här skyndsamt och på särskild blankett.

Enligt förarbeten till skollagen gäller anmälningskyldigheten även om elev som utsatts inte själv känner sig kränkt. Det kan uppstå situationer där barn och elever på grund av ålder eller funktionsnedsättning inte förstår att den blir utsatt för kränkande behandling. Finns det en misstanke om kränkande behandling ska en anmälan göras.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till förutom klasslärare:

Personal som har särskilt ansvar att arbeta med förebyggande åtgärder genom Trygghetsteamet är: Åsa Brodén, Lovisa Eliasson, Jessica Nilsson Enstedt och Pernilla Thorin. All personal arbetar med att bygga förtroendefulla relationer till eleverna och alla elever ska veta att de kan kontakta den de känner störst förtroende för.

Rutiner- att utreda och åtgärda när elev trakasserar eller kränks av andra elev

Utredningsgång:

1. Personal som får kännedom om, eller bevittnar händelsen försöker reda ut den akuta situationen och kontaktar samma dag berörda elevers mentorer, som kontaktar vårdnadshavare om inget annat är överenskommet.
Personal som får kännedom om, eller bevittnar händelsen anmäler detta till rektorn. Rektorn anmäler till huvudman enligt ovan beskrivna rutin.
2. Samtal sker snarast med den/de som är utsatt. Tillvägagångsätt nedan anpassas efter den aktuella situationen.
3. Samtal med den/de som utför kränkningarna. Ställ frågor för att kunna reda ut vad som hänt. Använd bara öppna frågor.
4. Samtal med kamrater eller andra som befunnit sig runt ”situationen”.
5. Klasslärare kontaktar elevernas vårdnadshavare och informerar om hur skolan arbetar i ärendet.
6. Individuell plan för åtgärder upprättas för varje enskilt fall.

Tänkbara åtgärder är att:

- Ha återkommande samtal med elever och eventuellt vårdnadshavare.
 - Ha ökad uppsikt, särskilt på platser och vid tidpunkter som har visat sig vara riskfyllda.
 - Göra insatser med hjälp av elevhälsa (ex. kurator, psykolog).
7. Efter 1-2 veckor hålls ett uppföljningssamtal med eleven och andra inblandade. Känner eleven att hon/han fått upprättelse? Har kränkningarna upphört? Har inte kränkningarna upphört så måste andra eller mer intensiva åtgärder sättas in.

Rutiner- att utreda och åtgärda när elev trakasseras eller kränks av personal

Utredningsgång:

1. Utredningsgången kring eleven är samma som punkt 1-7 i exempel ovan. Utöver anmälan till huvudman kontaktar rektor även verksamhetschefen.
2. Utredningen kring personalen hanteras av verksamhetschefen. Utredningsgången ovan, i punkt 1-7, ska vara grund för utredningen kring personalen.

Rutiner-uppföljning av åtgärder vid trakasserier och kränkande behandling

- Första uppföljningen sker efter ett par dagar, senare sker kontinuerliga uppföljningar tills problemet är löst.
- Skulle problemet kvarstå får vi överväga ytterligare åtgärder t ex stöd av elevvårdspersonal. Anmälan till socialkontoret eller polisen görs av rektor tillsammans med berörd befattningshavare. Det är alltid berörd personals enskilda skyldighet att anmälan kommer in.

Rutiner för dokumentation av utredning, åtgärder och uppföljning

För att kunna följa upp effekterna av åtgärderna är det viktigt att dokumentation sker. Dokumentationen kan även hjälpa till att upptäcka om de inträffade kränkningarna eller trakasserier är del av ett större problem som kräver större insatser. Rektor ansvarar för att dokumentation förs om händelsen som föranlett anmälan om trakasserier eller kränkande behandling.

Trygghetsteam och/eller berörd personal dokumenterar det som hänt och informerar rektor.

Ansvarsförhållande

Rektor ansvarar för utredning av incidenter. Elevhälsan följer upp elevens mående vid behov.

Förankring av planen

Det är viktigt att planen är känd hos all personal i verksamheten och hos barn, elever och vårdnadshavare.

Förankring hos elever

Likabehandlingsplanen görs känd för alla elever genom att klassläraren informerar om den vid läsårsstarten.

På klassråden diskuteras trivsel och arbetsmiljöfrågor. Detta som en uppföljning av likabehandlingsplanen under läsåret.

Ansvar: undervisande lärare.

Förankring hos vårdnadshavare

På höstens föräldramöte presenteras planen för alla föräldrar.

Likabehandlingsplanen finns också på Smedsby skolans hemsida www.motala.se.

Ansvar: rektor.

Förankring hos skolans personal

Vår plan är skriven utifrån Skolverkets allmänna råd; Arbete mot diskriminering och kränkande behandling. All personal, oavsett befattning, känner och tar ansvar för alla barn inom verksamheten. Alla som vistas på enheten är ansvariga för att värdegrund, ordningsregler och likabehandlingsplan åtföljs.

På läsårets första arbetsplatsträff ansvarar rektor för att all personal får kännedom om planens innehåll. Respektive arbetslag jobbar med planen samt planerar för vilka aktiviteter man vill arbeta med för att förebygga kränkningar.

Nyanställd personal och vikarier informeras om planens innehåll i samband med introduktionen.

Rektor ansvarar för att planen finns tillgänglig på plattform som nås av all personal.

Utvärdering

Vid periodens slut ska planen utvärderas. Utvärderingen ska tillsammans med kartläggningen ligga till grund för utarbetandet av nya mål, åtgärder och rutiner. Utvärderingen ska också dokumenteras i nästa års plan.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Vi har under året arbetat med att styra rastvärdarnas roll. Vilket har fungerat mycket väl.

Resultatet i mindre antal konflikter. Vi har haft ART för de elever som haft behov av det. Under året har vi haft tjej/killgrupper i de klasser där behov funnits. Det har varit ett speciellt år pga Corona. Flera aktiviteter har inte kunnat genomföras, tex klassöverskridande aktiviteter. Vi har inte kunnat tränga ihop oss i blandade grupper i olika rum. På fritids har det varit nödvändigt att delta i obligatoriska aktiviteter för att kunna påverka sin egen fritidsaktivitet. Vi har under året arbetat mycket med trygghet och studiero. På fritids har det inte varit obligatoriskt att delta i

aktiviteter, vilket har lett till att önskade aktiviteter inte har kunnat genomföras pga för få deltagare.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Rektor och samtlig personal på skolan.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor Anna-Karin Höjer

Årets plan ska utvärderas senast
2021 08 16

Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till:

Elever och vårdnadshavare kan alltid prata med all personal på skolan.

Kontaktuppgifter:

Rektor	Karin Kellander	
Kurator	Pernilla Thorin	
Skolsköterska	Helena Sjöberg Orrenius	0141-225575
Skolpsykolog	Alexander Linné	